

Automatisering van Waterwijzers

Gebruikersdag Waterwijzers Landbouw en Natuur
6 maart 2025

Sanne de Smet

Bestrijding van water

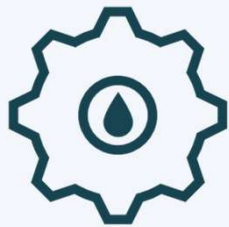

Integraal waterbeheer

Integraal waterbeheer in peilbesluiten

Oppervlaktewaterpeilen

Grondwatermodellering

Effectbeschouwing natuur

Effectbeschouwing landbouw

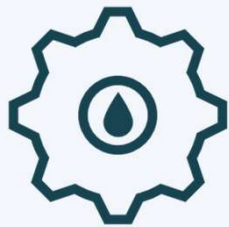

Effectbeschouwing bebouwing

Integraal waterbeheer in peilbesluiten

Oppervlaktewaterpeilen

Regionaal model

Waterwijzer Natuur

Waterwijzer Landbouw

Effectbeschouwing bebouwing

Regels Waterwijzer Natuur

- Enkel .asc of .IDF toegestaan als invoer;
- Resolutie moet 25x25m zijn;
- De linkerhoek van het raster moet een veelvoud zijn van 25;
- Omzettafel moet met een komma gescheiden worden;

NOTITIE

Onderwerp	Handleiding waterwijzer Natuur
Projectcode	110207
Datum	16 december 2019; update 2024
Referentie	-
Auteur(s)	ir. I.M. van den Brink, S.J.S. de Smet
Bijlage(n)	-
Aan	-
Kopie	-

1 INLEIDING

In deze notitie is een handleiding voor Waterwijzer Natuur van de STOWA gegeven. Deze handleiding is als aanvulling bedoeld op de standaard handleiding van Stowa (<https://www.lvwwater.nl/wp-content/uploads/2018/09/Handleiding-WWN-Stowa.pdf>). De tool is te downloaden via [ZENWorks](https://www.lvwwater.nl/tools-producten/waterwijzer-natuur/). Voor meer info: <https://www.lvwwater.nl/tools-producten/waterwijzer-natuur/>. Daarnaast is voor de preparatie van de input files [ArcGIS](#) of python vereist.

[N.B.] Alleen versie 3.07 op [ZENWORKS](#) werkt nog, versie 2.3 is niet meer functioneel.

1.1 Versiebeheer

Tabel 1.1 Versiebeheer

Handleiding	Tool Waterwijzer Natuur
16-12-2019	versie gedownload op 16 januari 2019 versie 1.0.0.0
22-02-2023	versie vanuit ZENWORKS januari 2023
11-03-2024	versie 3.07 beschikbaar op ZENWORKS

2 WERKWIJZE

2.1 Voorbereiding algemeen format input files

Voor Waterwijzer Natuur gelden restricties aan de input files:

- 1 De input files moeten in ASCII format zijn
- 2 De cel grootte moet 25 x 25 m zijn
- 3 De left corner van de [ASCII](#) moet een veelvoud van 25 zijn.

Onderstaande stappen zijn de 'oude' manier om dit te doen. Je kan bij de export van al je rasters naar [ASCII](#) ook aangeven in de 'environment settings' dat je de extent van de [MOBIASCI](#)'s wilt gebruiken. Die voldoen

Regels Waterwijzers

- Enkel .asc of .IDF toegestaan als invoer;
- Resolutie moet 25x25m zijn;
- De linkerhoek van het raster moet een veelvoud zijn van 25;
- Omzettabel moet met een komma gescheiden worden;
- Grondwater karakteristieken (GxG) ten opzichte van maaiveld;
- Omzetten van beheertypen / landgebruik naar nummers (rasters);

NOTITIE

Onderwerp: Handleiding Waterwijzer landbouw
 Projectcode: -
 Datum: 21 februari 2023
 Referentie: -
 Auteur(s): Ir. I.M. van den Brink, Ir. G.W.E. van der Zalm, S.J.S. de Smet MSc
 Bijlage(n): -
 Aan: -
 Kopie: -

1 INLEIDING

In deze notitie is een handleiding voor Waterwijzer Landbouw van de [WVJ](#) gegeven. Deze handleiding is als aanvulling bedoeld op de standaard handleiding. De tool is te downloaden via [ZENWoods](#), documentatie staat op <https://systemwijzerlandbouw.vwur.nl/>. Daarnaast is voor de preparatie van de input files GIS of python vereist.

1.1 Versiebeheer

Handleiding	Tool Waterwijzer Landbouw
16-12-2019	versie gedownload op 18 mei 2019 versie WWW-tabel-2.0.2
15-12-2020	versie oorspronkelijk in juli 2020 versie WWW-tabel-2.0.2
21-02-2023	versie gedownload in december 2022 WWW-tabel 4.0.6 en R 4.2.2

2 WERKWIJZE

2.1 Downloaden en klaarmaken van [WWW](#)

Na het aanvragen van [WWW](#), vanuit [ZENWoods](#) zijn er een aantal stappen nodig om [WWW](#), ook daadwerkelijk te kunnen draaien.

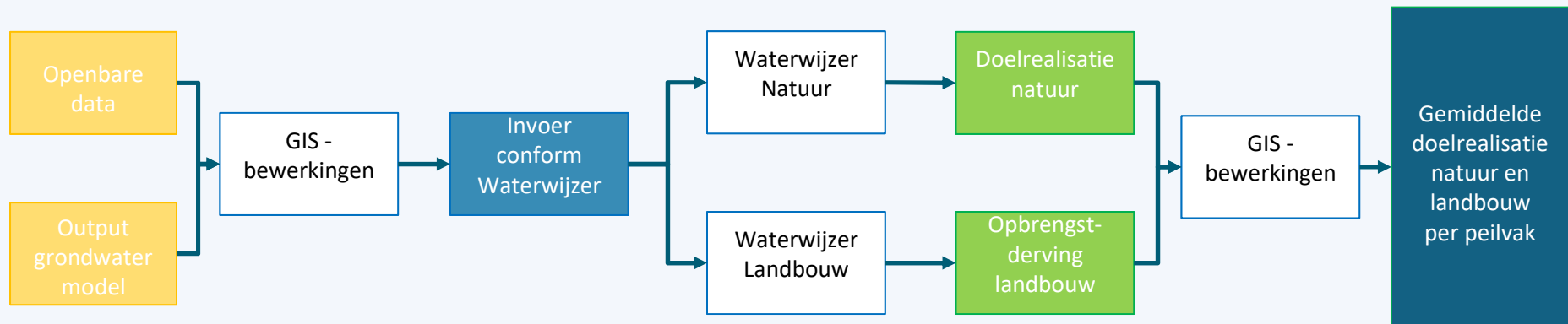
- 1 De installatie van [WWW](#), staat op je C-schijf (C:\Program Files (WB)\[WWW-tabel](#)). Kopieer deze map naar een plekje op je D-schijf. Anders ontstaan er mogelijk problemen met schijf en leestoeegang. Bijvoorbeeld D:\Users\{afkorting}\Documents\WWW_tabel
- 2 In het mapje [WWW-tabel](#)\Documentatie staat R_install.pdf. Hier staat beschreven hoe je R installeert, maar belangrijker hoe je de [paths](#) moet aanpassen. Hieronder staat de samenvatting en een extra toevoeging:
- 3 Installeer R (versie 4.2.2) via [ZENWoods](#).

Implicaties

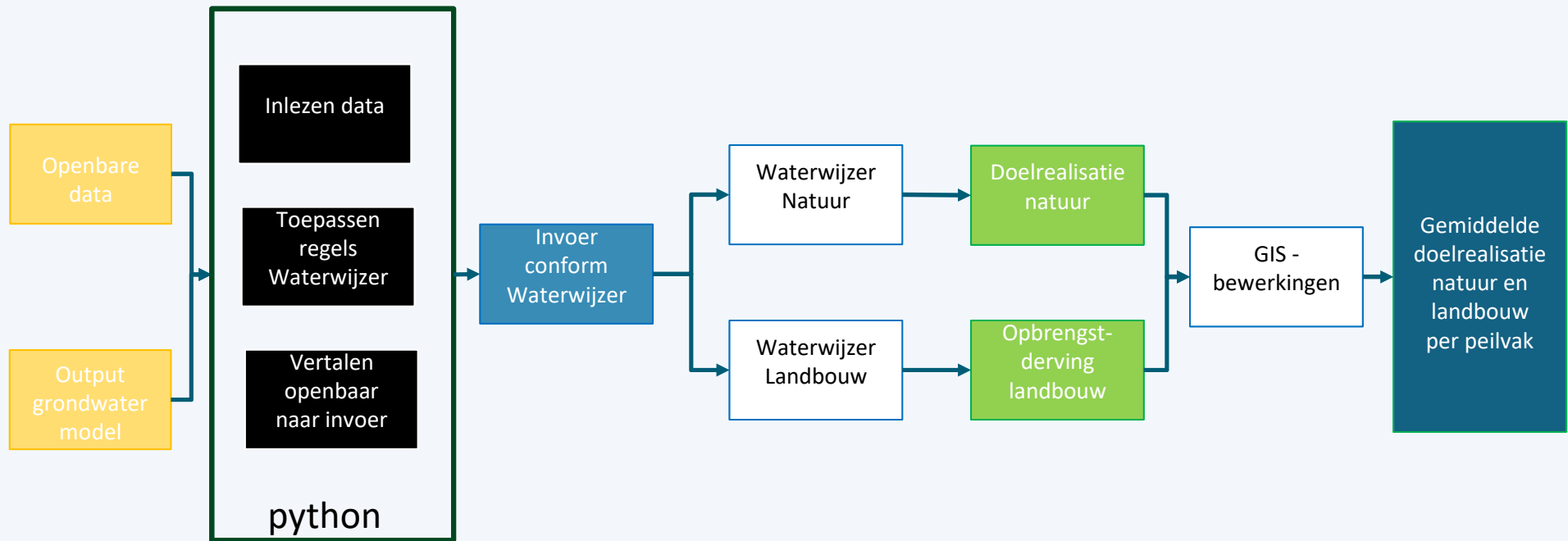
- Grove 8 uur bezig met één scenario voorbereiden, doorrekenen en uitwerken;
- Vaak 5 scenario's per peilbesluit;
- Veel handmatige GIS-operaties;
- Kans op het maken van fouten is groot;
- Eentonig werk;
- WWN: In- en output wordt overschreven bij meerdere scenario's

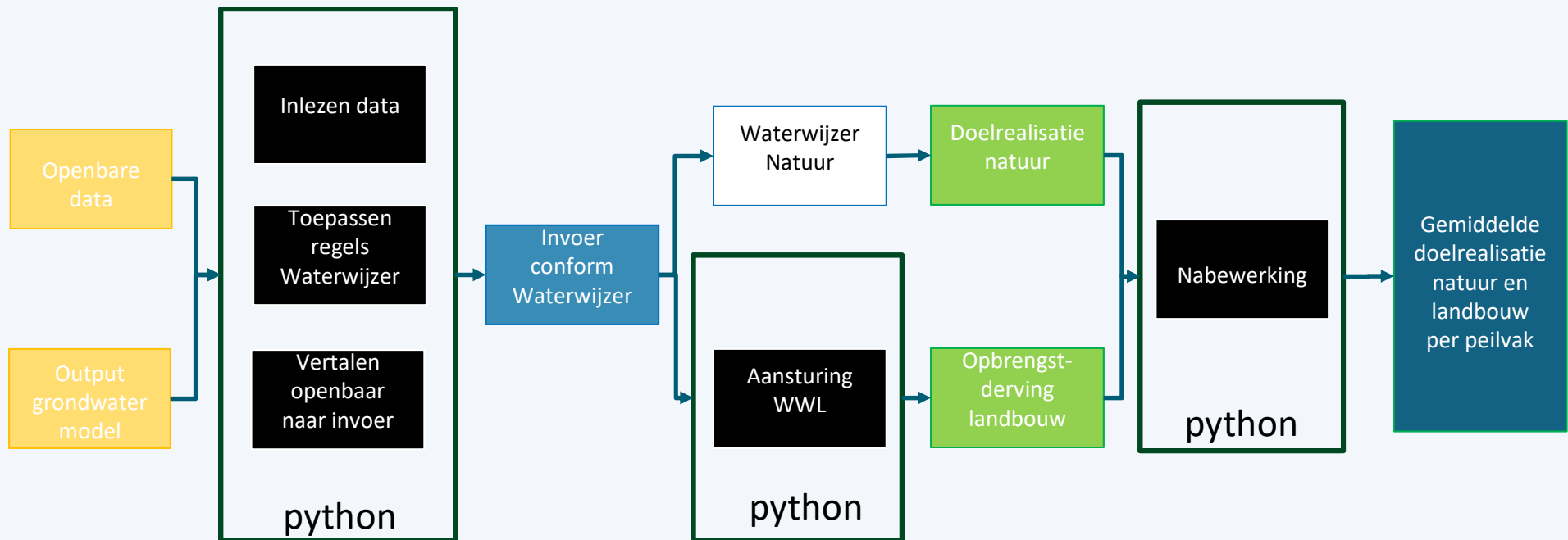
Automatisering

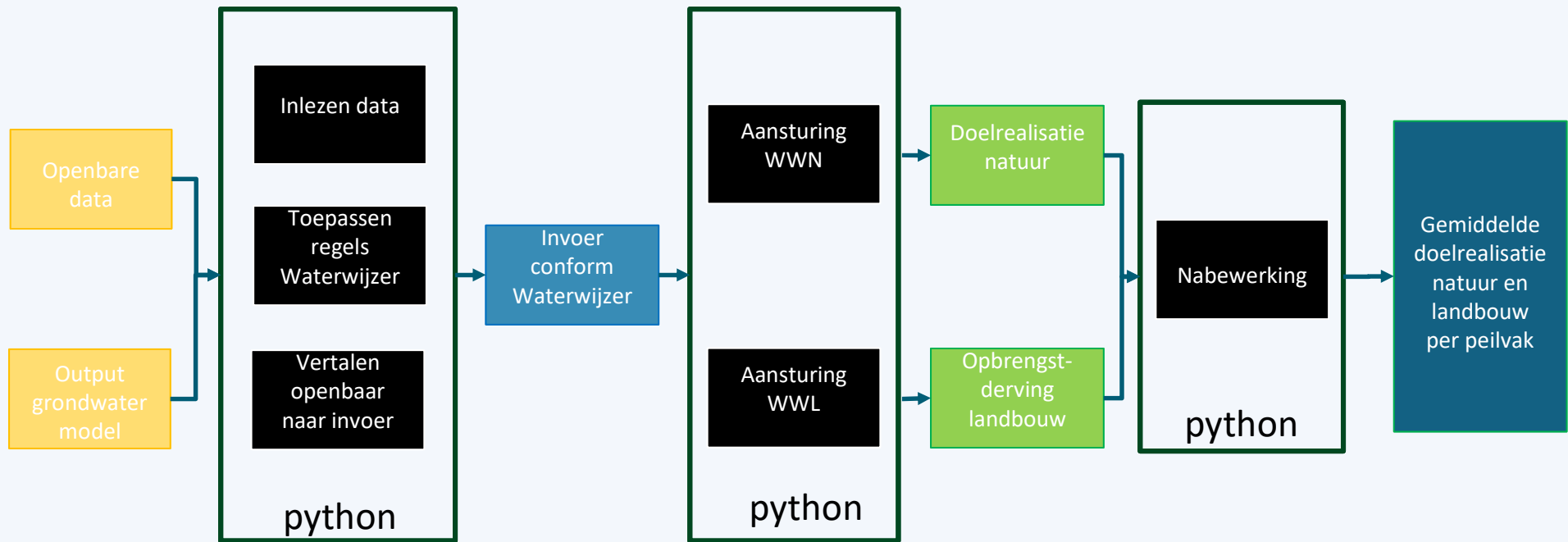
Automatisering

Automatisering

Automatisering

Streefpeilenplan Over-Betuwe

#	Naam	Beschrijving	Aandachtspunten
1	Peilen verhogen	Verhogen peilen met 10 – 35 cm	Wens stedelijk gebied, drinkwater en provincie
2	Natuurlijk peilbeheer	Sterke natuurlijke fluctuaties toestaan	Betere vastlegging van praktijksituatie, bevorderen aquatische ecologie en vasthouden water Lingewaard
3	Praktijksituatie	Vigerend vs. Praktijk	Toetsing praktijkpeil
4	Samenvoegen	Minder peilgebieden	Robuuster waterbeheer, vismigratie, wens gebiedspartners

Streefpeilenplan Over-Betuwe - Waterwijzer Landbouw

```
__copyright__ = "Witteveen+Bos"
__license__ = "Proprietary - Witteveen+Bos"

from waterwijzer.waterwijzer_landbouw import WaterwijzerLandbouw

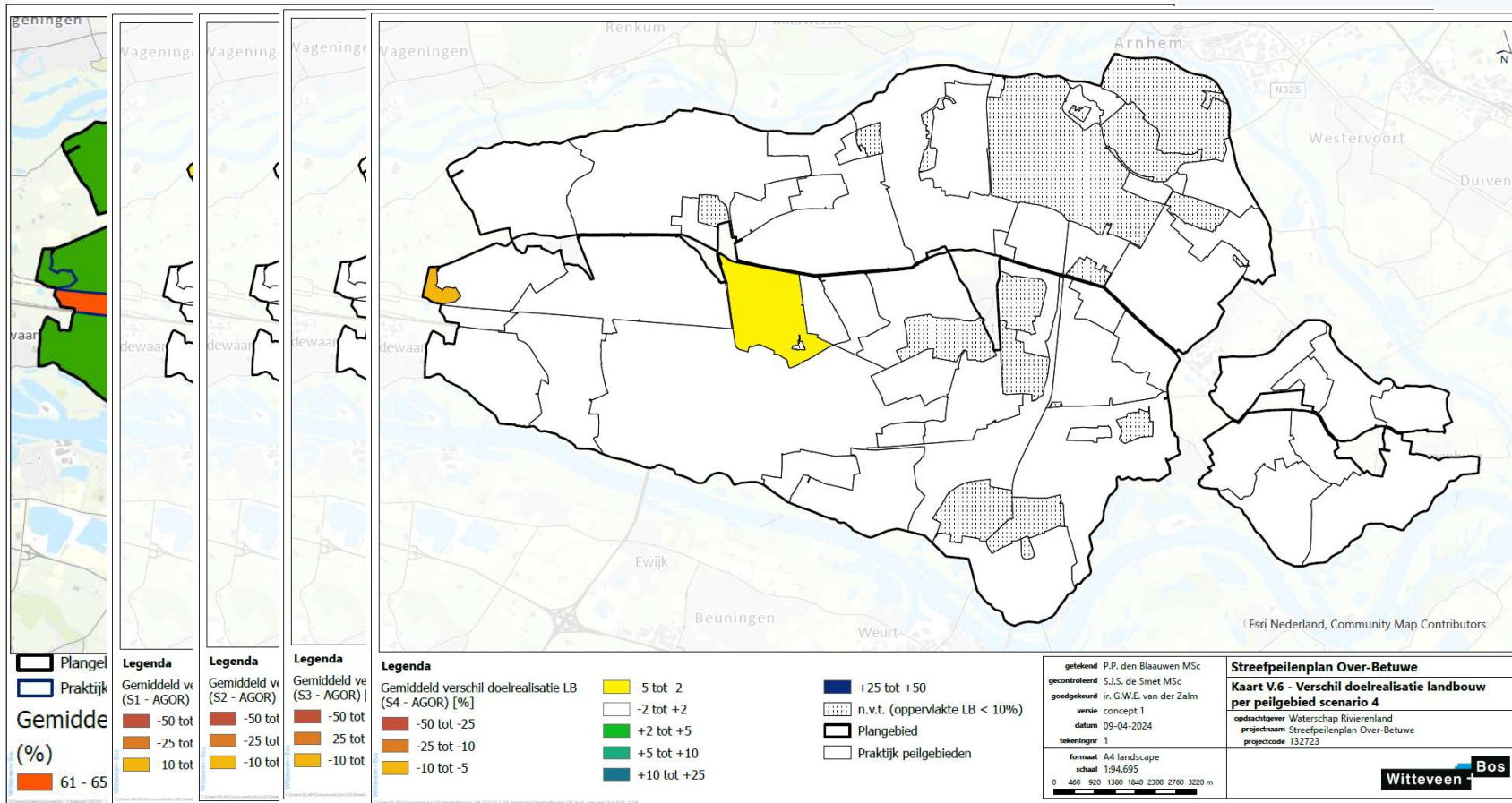
input_csv = r".\example_data\WWL_input.csv"
peilgebied = r".\example_data\peilgebieden.gpkg"

for scen_nr in range(1, 5):
    # alles in laden en omschrijven naar WWL input
    WWL = WaterwijzerLandbouw.from_csv(
        path_csv=input_csv, scen_nr=scen_nr, verbose=True
    )
    # exporten van asc bestanden voor WWL
    WWL.export_input_asc_WWL()
    # aanmaken R-gerelateerde bestanden
    WWL.set_up_R_run_WWL()
    # runnen van R
    WWL.run_wwl()
    # importeren resultaten + berekenen van doelrealisatie
    WWL.calculate_mean_doelrealisatie_per_peilgebied(peilgebied)
```

Streefpeilenplan Over-Betuwe – Waterwijzer Landbouw

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
1	Parameter	Explanation	required/o	type	1	2	3	4								
2	name	the name of the scenario to be run. Give a unique name for every scenario	required	str	Vigerend_vs_prakt	Peilen_verhogen	Natuurlijk	Samenvoegen								
3	input_folder	basefolder in which a subfolder with name equal to name in input will be created and t	required	path	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\WIP\17. Werkmap	WWW	Input	WW				
4	output_folder	the output folder in which all scenario's will have their own folder with outputs	required	path	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\WIP\17. Werkmap	WWW	Output	WW				
5	WWL_folder	the path to the WWL tabel standard download	required	path	C:\Users\BLAP\Dc	C:\Users\BLAP\D	C:\Users\BLAP\	C:\Users\BLAP\	C:\Users\BLAP\Documents\WWL_tabel							
6	database	which database you want to use for WWL only 2.0.0 and 3.0.0 allowed	required	str	3.0.0	3.0.0	3.0.0	3.0.0								
7	period	which period you want to use for WWL. Options are: 1981-2010 1991-2020 2036-2065	required	str	1991-2020	1991-2020	1991-2020	1991-2020								
8	irrigation	whether or not irrigation should be on if 1 irrigation is on	required	int	1	1	1	1								
0	ghg	ghg with respect to NAP or mmv	required	path	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\WIP\16. Werkmap	MORIA	en	WW\Output_MORIA\Samenvoegen\GHG_2011_2019_L1.IDF				
1	glg	glg with respect to NAP or mmv	required	path	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\WIP\16. Werkmap	MORIA	en	WW\Output_MORIA\Samenvoegen\GLG_2011_2019_L1.IDF				
12	source_elev	source elevation of the model	optional	path	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\WIP\17.03\watershapes	ArcGIS	export\WIP\WWL					
13	BOFEKversion	which BOFEKversion is used: either 'BOFEK2012' or 'BOFEK2020' if the bofek is already c	required	str	BOFEK2020	BOFEK2020	BOFEK2020	BOFEK2020								
14	bofek_colname	name of the column with WWL code	optional	str	BOFEK2020	BOFEK2020	BOFEK2020	BOFEK2020								
15	bofek	bofek shape	required	path	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\WIP\5. GIS\rasters	shapes	ArcGIS	export\BOFEK_2020_WW_geclipt.gpkg				
16	cropgroup	which cropgroup is used as input: LGN BRP or LHM. If the crops are already converted	required	str	LGN	LGN	LGN	LGN								
17	crops	crops based on LGN	required	path	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\W	P:\1327\132723\WIP\5. GIS\rasters	shapes	ArcGIS	export\LGN_2021_WW.tif				

MORIA

Streefpeilenplan Over-Betuwe – Waterwijzer Natuur

```
__copyright__ = "Witteveen+Bos"
__license__ = "Proprietary - Witteveen+Bos"

from waterwijzer.waterwijzer_natuur import WaterwijzerNatuur

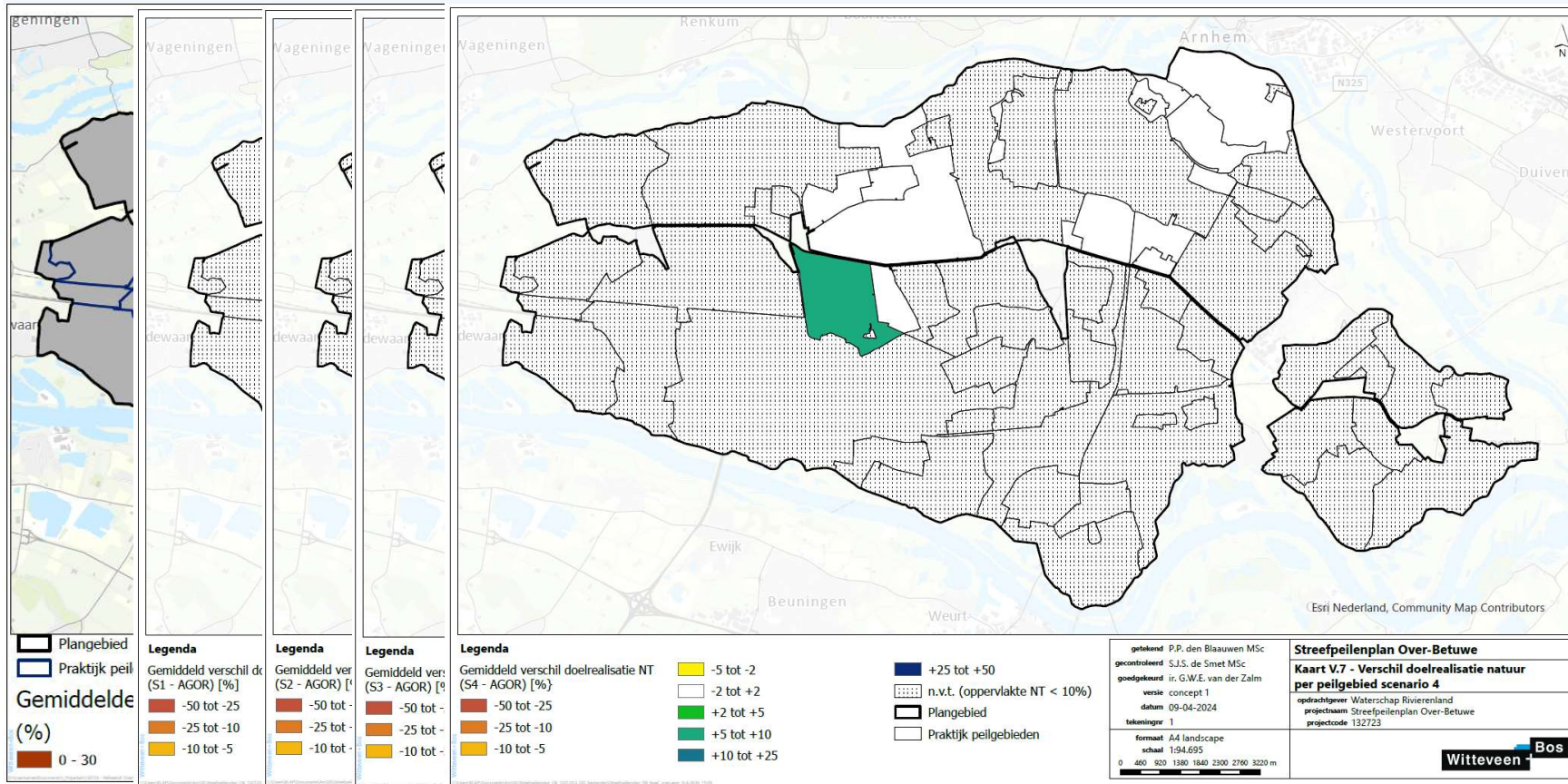
input_csv = r".\example_data\WWN_input.csv"
peilgebied = r".\example_data\peilgebieden.gpkg"

for scen_nr in range(1, 5):
    # alles in laden en omschrijven naar WWL input
    WWN = WaterwijzerNatuur.from_csv(
        path_csv=input_csv, scen_nr=scen_nr, verbose=True
    )
    # omschrijven natuurtypen
    WWN.read_GIS_input_WWN()
    # exporten van asc bestanden en csv voor WWN
    WWN.export_input_asc_and_csv_WWN()
    # direct runnen WWN
    WWN.run_WWN()
    # importeren resultaten + berekenen van doelrealisatie
    WWN.calculate_mean_doelrealisatie_per_peilgebied(peilgebied)
```

Streefpeilenplan Over-Betuwe - Waterwijzer Natuur

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
1	Parameter	Explanation	required/optional	type	1	2	3	4									
2	name	the name of the scenario to be run. This must be unique for every scenario	required	str	Vigerend v	Peilen_verl	Natuurlijk	Samenvoegen									
3	input_folder	basefolder in which a subfolder with name equal to name in input will be created and the u	required	path	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\132723\WIP\17. Werkmap WW\	InputWW_test								
4	output_folder	the output folder in which all scenario's will have their own folder with outputs	required	path	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\132723\WIP\17. Werkmap WW\	Output_WW_test								
5	WWN_folder	Location of the Waterwijzer Natuur folder (software location)	required		C:\Prograr	C:\Prograr	C:\Prograr	C:\Program Files (WB)\WWN									
7	ghg	ghg with respect to NAP or mmv	required	path	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\132723\WIP\16. Werkmap MORIA en WW\	Output_MORIA\Samenvoegen\GHG_2011_2019_L1.IDF								
8	glg	glg with respect to NAP or mmv	required	path	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\132723\WIP\16. Werkmap MORIA en WW\	Output_MORIA\Samenvoegen\GLG_2011_2019_L1.IDF								
9	gvg	gvg with respect to NAP or mmv	required	path	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\132723\WIP\16. Werkmap MORIA en WW\	Output_MORIA\Samenvoegen\GVG_2011_2019_L1.IDF								
11	natuurgroup	Define the group of natuur. Can be 'Beheertype' or 'WWN', if WWN the values have already	required	str	Beheertyp	Beheertyp	Beheertyp	Beheertype									
12	natuurbeheer_colname	name of the column with the natuurbeheertypen	required	str	beheerTyp	beheerTyp	beheerTyp	beheerType									
13	natuurbeheer_coltype	name of the column with the natuurbeheertypen	required	str	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\132723\WIP\5. GIS\vector\shapen	ArcGIS export\Natuurbeheer\2								
14	weidevogelgebied	vector file containing the weidevogel-areas, can be added to natuurareas	optional	path	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\13	P:\1327\132723\WIP\5. GIS\rasters	shapen ArcGIS export\weidevogelgebied.shp								

MORIA

Relevantie automatisering

- Foutieve invoer wordt sneller ontdekt;
- Fouten in bewerkingen zijn niet meer mogelijk.

- In 8 uur is het nu mogelijk > 20 scenario's voor te bewerken en door te rekenen;
- Uitgebreidere tweede orde effecten bepalingen zijn nu mogelijk;
- Studies landgebruik gestuurd vanuit bodem en water;

Integraal waterbeheer

Water en bodem als sturend element

Vervolg automatisering

- WWN & WWL: optimalisatie standaard procedures;
- WWL: Extra analyses door gebruik van bestaande analyses;
- WWN & WWL: Meer openbare data typen ondersteunen

Oproep aan ontwikkelaars

- Oude versies van waterwijzer moeten blijven werken;
- Duidelijkheid in verandering bij nieuwe versies;
- Verbeterde dataveiligheid van Waterwijzer Natuur;

www.witteveenbos.com